

Äldre medborgare

Antalet äldre invånare i Värmdö kommer att öka framöver och det är viktigt att politiken arbetar målinriktat för att skapa de bästa förutsättningarna för att våra medborgare ska få ett gott liv på äldre dar. Det innebär att vi ska erbjuda dem goda villkor till en social, meningsfull och aktiv tid under sin period som senior samtidigt som vi ska erbjuda det omsorgsstöd som en person med tiden kan komma att behöva.

Värmdöbor ska vara trygga med att de kommer att få sina behov tillgodosedda och att vår kommun kommer att beakta varje människas lika värde, rätt att bestämma över sig själv, att få leva i relation till andra, rätt till trygghet och att bli bemött med respekt oavsett ålder. Det är viktigt att få vara en del i ett socialt sammanhang och att ha intressanta och meningsfulla aktiviteter såväl när man är en aktiv och självständig äldre person som när man behöver ett särskilt boende.

För Miljöpartiet är det självklart att vi får åldras med värdighet och att ha rätten att bestämma i vårt eget hem och över oss själva även när vi blir mer beroende av andra - det är något vi behöver garantera äldre i vår kommun.

Ett jämlikt åldrande

Personer med kombinationen hög utbildning, privilegierat yrke och hög inkomst lever ofta längre och friskare liv än personer med sämre socioekonomiska förutsättningar. Miljöpartiet vill tillvarata den växande kunskapen om åldrandets villkor i Värmdös välfärdspolitik och skapa bättre möjligheter för äldre som har sämre socioekonomiska förutsättningar. Vi vill också uppmärksamma personer som saknar stöd av närstående då forskning visar att äldre är särskilt sårbara för social exkludering.

Äldre ska få ett likvärdigt bemötande oberoende på kön, etnicitet, funktionalitet samt sexuell läggning och vi vill särskilt minska skillnaderna mellan kvinnor och män i samband med biståndsbedömning.

Ökat inflytande

Miljöpartiet vill öka seniorers inflytande i Värmdös politik och vill att pensionärsorganisationerna ska vara remissinstans när det gäller frågor som rör äldre inom flera olika områden från exempelvis samhällsplanering till omsorg.

Ett gott liv som senior

Idag har vi många aktiva år framför oss den dag vi lämnar förvärvslivet och går i pension. Äldre är en mycket viktig resurs i samhället som vi från politikens sida har ett ansvar att ta vara på, uppmuntra och engagera. Miljöpartiet vill arbeta målinriktat för att skapa goda förutsättningar för ett innehållsrikt och glädjefyllt liv på äldre dar. Det ser vi som en viktig grund för äldres hälsa och välmående.

Rikt aktivitetsutbud

På Värmdö finns idag ett rikt utbud aktiviteter för äldre personer som vi fortsatt behöver värna. Guldkanten är en förening som har verkat i Värmdö under många år och erbjuder flera olika typer av välbesökta aktiviteter varje månad som riktar sig till såväl aktiva äldre

som till boende på kommunens särskilda boenden. I Värmdö verkar även pensionärsorganisationer som SPF, två PRO föreningar och Djurö Stavsnäs pensionärsförening som även de engagerar aktiva seniorer och skapar aktiviteter på Värmdö. Dessa, tillsammans med andra föreningar, utför idag mycket viktiga samhällsinsatser för äldre i vår kommun.

Värmdö kommun behöver värna föreningslivet och skapa goda villkor för föreningarnas verksamhet både idag men också i framtiden när Värmdö får allt fler äldre medborgare. Miljöpartiet vill därför stärka dialogen i pensionärsrådet och säkerställa att de föreningar som arbetar med äldre får möjlighet att vara med och påverka utvecklingen och får tillräckligt med stöd i sitt arbete. Vi behöver också garantera att det finns lokaler tillgängliga för föreningslivet.

Miljöpartiet vill främja aktiviteter som bidrar till god seniorhälsa genom fysisk aktivitet, social gemenskap och delaktighet i samhället, exempelvis genom att lära äldre att använda ny teknik. Värmdö kommun kan bidra till att skapa goda livsvillkor för våra seniorer och Miljöpartiet vill att kommunen ger inspiration till hälsosamma levnadsvanor som gör att man kan leva fler självständiga år med god funktion och hälsa.

Bo kvar hemma

Äldre ska ges rätten och möjligheten att bo kvar hemma så länge de önskar. Vi behöver utveckla och förenkla äldres kontakt med kommunen genom att utöka den befintliga äldrelotsens ansvarsområden och även stärka kommunens fixartjänst. Miljöpartiet har längre drivit frågan om att införa en äldreombudsman och vill att äldrelotsens uppgifter utökas för att ta tillvara äldres intressen inom kommunal förvaltning och uppmärksamma områden där äldre generellt sett kommer i kläm. Äldreombudsmannen/lotsen ska hjälpa enskilda äldre att komma i kontakt med rätt del av förvaltningen för att göra det enklare att få sina hjälpbehov tillgodosedda. Kommunens fixartjänst som riktar sig till äldre ska dessutom stärkas för att göra det lättare att bo kvar hemma.

Värmdö kommun behöver också underlätta för äldre att bo kvar i egen bostad. Exempelvis har Värmdö bostäder flera fastigheter som inte har hiss vilket kan göra det svårt att åldras hemma. Det behöver därför bli enklare att byta till andra bostäder i Värmdö bostäders regi.

Trygghetsboende och seniorboende

Det behövs större mångfald av bostäder och boendeformer som är lämpliga för äldre. Miljöpartiet vill låta utveckla fler trygghetsboenden och seniorboenden i Värmdö och även andra boendeformer som erbjuder möjligheter till vardaglig samvaro och gemensamma aktiviteter. Genom att skapa förutsättningar till boenden där man kan välja att umgås med andra eller att vara själv skapas både trygghet och livskvalitet. Miljöpartiet ser gärna utvecklingen av gemensamma boenden med gröna och hälsofrämjande utemiljöer.

Vi tror att olika former av trygghetsboenden är bra, det kan vara i form av kollektivhus där man exempelvis delar sällskapsutrymmen och matsal men även boenden där det finns tillgång till personal vid behov. Vi vill se trygghetsboenden i anknytning till kommunens särskilda boenden i samtliga kommundelar.

Förbättrat stöd till närstående

Många seniorer lever tillsammans och för att kunna erbjuda båda parterna en god ålderdom behöver kommunen förbättra anhörigstödet till den vars partner har drabbats av demens eller annan sjukdom. Värmdös demenssjuksköterska är mycket viktig i detta arbete och vi vill utöka arbetet till en heltidstjänst. Vi vill också förbättra möjligheten för personer med demens att delta i dagvård. Att veta att den som har demens får tillbringa delar av sina dagar i en ändamålsenlig verksamhet är väldigt viktigt för närstående. Demenssjukdomar kallas ofta för de anhörigas sjukdom och alla positiva insatser som görs innebär också en avlastning för de närstående. Vi vill också förbättra äldres tillgång till korttidsboende så att den som vårdar en anhörig i hemmet har möjlighet att resa bort eller få vila ut.

Leva tillsammans

Miljöpartiet de gröna i Värmdö vill satsa på boendeformer som gör det möjligt för äldre att bo tillsammans även om den ena partnern behöver extra stödinsatser i sådan utsträckning att det ej längre går att bo kvar hemma.

Miljöpartiet vill därför arbeta för att kommunen stöttar de äldre som väljer att flytta till ett särskilt boende tillsammans med sin partner och som av ekonomiska skäl har svårt att hitta ett nytt boende inom tre månader efter det att den som haft beslut om särskilt boende avlider. Enligt Värmdö kommuns regelverk har den tidigare medboende idag inte längre rätt att bo kvar i det särskilda boendet om ens partner avlider.

Äldreomsorg

Äldre på Värmdö ska känna sig trygga med att de kommer att få en god omvårdnad den dagen de har behov av det och Värmdö ska alltid garantera en rättssäker biståndsbedömning. De äldre och deras närstående ska ha ökat inflytande inom äldreomsorgen, vilket LOV ger större möjlighet till för den enskilde individen. Värmdö kommun behöver samtidigt garantera att äldreomsorgen alltid fungerar väl för Värmdöborna oavsett vilken vårdgivare man har valt.

Äldres önskemål ska tillgodoses i möjligaste mån och Värmdös omsorg ska vara personcentrerad med personal som har tid att vara lyhörd för de äldres livserfarenheter, önskemål och behov. Alla ska ha rätt att komma ut varje dag.

Vi också vill ge mer resurser så att alla får extra omsorg i livets slutskede, och vi vill försäkra oss om att de bedömningar som ligger till grund för att man beviljas plats på vårdboende är rättssäkra.

Hemtjänst

Äldre ska ges rätten och möjligheten att bo hemma så länge de önskar med hjälp av hemtjänst från kommunen. Värmdö kommun ska garantera en väl fungerande hemtjänst i hela Värmdö och verka för att minska antalet personer inom hemtjänsten som besöker en person. Personalen inom den kommunala hemtjänsten ska utbildas i områden som bemötande och hur man arbetar med personer som har demens.

Det är viktigt att få åldras med värdighet och att ha möjlighet att bestämma i sitt eget hem och över sig själv även när man blir mer beroende av andra för att klara vardagen. Äldre ska därför vara högst delaktiga och ha stort inflytande över de hemtjänstinsatser de behöver.

Särskilt boende, mellanboende och korttidsboende

Äldre ska kunna bo kvar i sina närområden genom att vi bygger senior- och äldreboenden i redan befintliga bostadsområden. Vetenskapen visar att äldre med demens mår bättre om de får leva vidare i miljöer där de bott tidigare i livet. Vi vill därför se en utveckling av **särskilda boenden** i samtliga kommuner.

Det finns idag brist på särskilda boenden i Värmdö och medan beläggningen på särskilda boenden sedan en tid tillbaka har varit konstant har antalet personer med behov av hemtjänst ökat. Miljöpartiet ser en risk i att äldre nekats plats på särskilt boende då det idag finns brist på platser och att de istället föreslås hemtjänst. Vi vill därför att riktlinjer kring biståndsbeslut inom äldreomsorgen utvecklas så att en person med högt omvårdnadsbehov garanteras plats på särskilt boende så länge den sökande efterfrågar det. För att kunna bevilja sökande plats på särskilt boende behövs fler boenden i kommunen. Miljöpartiet vill se äldreboenden med gröna och hälsofrämjande utemiljöer som kan inspirera till såväl social gemenskap som fysisk aktivitet och sinnesro.

Miljöpartiet ser att det finns behov av en form av **mellanboende** med kapacitet för viss typ av vård och omsorg under dagtid och vill gärna se att vi utvecklar den typen av boende på Värmdö, exempelvis i form av trygghetsboende. En sådan form av boende skapar trygghet och underlättar för äldre att klara sig själva samtidigt som de kan få enklare vårdbehov tillgodosedda.

Vi ser också behov av ett **korttidsboende** i Värmdö kommun med personal dygnet runt där äldre kan bo under begränsad tid, exempelvis efter en sjukhusvistelse, för att låta en äldre person få vila upp sig under några dagar för att återhämta kraft, för att avlasta en närstående som vårdar en sjuk person i hemmet eller för att det tillfälligt finns brist på platser på ett särskilt boende. Vi vill också att det tas fram tydliga riktlinjer för vilka som ska beviljas vård och omsorg på ett korttidsboende då det idag saknas.

Demens

Antalet personer med demens i vårt samhälle ökar och kunskapen kring demens och hur man på bästa sätt blir bemött för att känna sig lugn och trygg behöver ständigt öka inom omsorgen. Värmdös demenssjuksköterska är mycket viktig i detta arbete och vi vill utöka uppdraget till en heltidstjänst.

Dagverksamhet för personer med demens är en viktig verksamhet för såväl personen det gäller samt deras närstående. För att underlätta möjligheten att delta i dagvård vill vi skapa fler platser för dagvård i olika delar av kommunen.

Vetenskapen visar att äldre med demens mår bättre om de får leva vidare i miljöer där de bott tidigare i livet. Vi vill därför se en utveckling av särskilda boenden i samtliga kommuner.

Extra omsorg i livets slutskede

Att ingen ska behöva dö ensam när de redan är i kommunens omsorg borde vara självklart. Särskilda boenden ska ha i uppdrag att ta hand om de boende som bedöms ha ~1 vecka kvar att leva. Den äldre som är i livets slutskede och närstående ska vara trygga med att det finns personal i närheten och att ingen lämnas ensam utan tillsyn. De närstående ska också informeras så snart döden är att vänta och att det finns ett enkelt sätt för dem att komma i kontakt med den personal som är hos den äldre. För detta ska särskilda boenden få en extra ersättning.

HBTQ

Miljöpartiet värnar gruppen HBTQ-personer och vill riva ner de normer som begränsar och förtrycker människor. Vi accepterar inte diskriminering, osynliggörande och dåligt bemötande av HBTQ-personer. Vi vill skapa ett samhälle där alla har rätt att vara sig själva och respekteras för det. Äldreomsorgen ska ta hänsyn till HBTQ-personers önskemål och all personal inom äldreomsorgen ska ha HBTQ-kompetens. Miljöpartiet föreslår även att äldreboendet Gustavsgården HBTQ-certifieras.

Hälsa och välmående

Att värna äldres hälsa genom meningsfulla aktiviteter, goda matvanor, social gemenskap och fysisk aktivitet ser Miljöpartiet som mycket viktigt - Värmdös omsorg ska genomsyras av ett hälsofrämjande förhållningssätt. Äldre ska dagligen ges möjlighet till rörelse och vistelse i stimulerande inomhus- och utomhusmiljöer och verksamheterna ska erbjuda god och hälsosam mat, helst ekologisk. Samtidigt ska vår kommun säkerställa att äldre med olika former av omsorgsstöd ges möjlighet till social gemenskap och delaktighet.

Personal i verksamheterna

För att garantera god omsorg inom kommunen behöver Värmdö satsa på personalen och deras yrkeskompetens. Vår personal är vår viktigaste resurs och äldre mår bra av att ha en stabil personalgrupp att relatera till. God yrkeskompetens är a och o för att minska kvalitetsbrister inom äldreomsorgen och Värmdö kommun behöver därför vara en attraktiv arbetsgivare som kan behålla duktig personal och samtidigt attrahera nya kompetenta medarbetare.

Vi vill förbättra villkoren för de som arbetar inom den kommunala omsorgen och göra Värmdö till en attraktiv arbetsgivare. Vi vill öka andelen heltidsarbeten inom omsorgen, vill låta undersöka möjligheten till en vikariepool, satsa på arbetsmiljö och friskvård och underlätta för anställda inom omsorgen att utbilda sig till undersköterskor.

Samverkan mellan kommun och landsting

Samverkan mellan kommun och landsting behöver stärkas för att inte människor ska hamna mellan stolarna. Det blir nu än viktigare i samband med kommunaliseringen av hemsjukvården. Det är viktigt att personal inom omsorgssektorn har rätt kompetens och att uppföljning av samverkan görs regelbundet. Genom helhetsyn och samverkan vill vi också få bort den både kostsamma och destruktiva övermedicineringen och minska antalet fallolyckor i hemmet.